

Trendy med teater

Lek

Journalisten vår, Irene, storkoser seg på improvisasjonskurs. Bak fra venstre: Eivind Stø Johansen, Elisabeth Fjelling Svendsen, Kristin Sørnes og Knut Ellevåg.

Vi slår hverandre på rumpa og hyler av glede, flykter fra skumle monstre og ler så vi knekker sammen. Improvisasjonsteater er lek på ramme alvor.

AV: IRENE BERGWITZ-LARSEN/irene@mag.no FOTO: ÅSHILD BARKVED STØYLEN

Nei, vi er ikke i et galehus. Men en gjeng som hyler og hopper som aper, kan virke alt annet enn friskt for en utenforstående.

– Hva skal vi mime nå?

– Egg, foreslår Eivind Stø Johansen (32) entusiastisk.

Vi holder hverandre i hendene og går i takt, inntil en ber oss om å stoppe. Vi legger oss ned på gulvet og former oss til en ball, samtidig som vi sier klekk klekk i

og som har utfordret meg til å være med. Siden jeg alltid har hatt en liten skuespiller-spire i magen, tenker jeg at dette er en unik sjanse til å utfolde seg. Men her lærer vi lite eller ingenting om å bli flinke skuespillere.

– Dere får ikke lov til å tenke at dere skal være flinke. Tenk at dere skal være dårlige – at dere skal suge. Det handler om at dere ikke skal bry dere om hva

Barneleker vi har glemt blir grundig repetert, og de er minst like morsomme som vi husker.

– Dette er kjempegøy. Det er fint å begynne med leker, for å bryte grenser. Dette er faktisk ikke så skummelt, sier hun.

Det er ti stykker med på kurset, og alle er nybegynnere. Likevel tar det ikke lang tid å tørre å slå seg løs. På et improkurs må du være åpen og tørre å gi av deg selv. Det nytter ikke å være for sjenert eller redd for fysisk kontakt. Sperrere forsvinner i hvert fall fort når vi må prøve speed-dating. Knut Ellevåg (29) blir min partner, og han får se meg som både den maskuline trailersjåføren Randi og som en fnisete, pubertal bimbo. Knut spiller så overbevisende som den Harry Jonny at jeg faktisk detter av stolen i latterkrampe. Jeg er ikke den eneste som får trent lattermuskulene.

– Jeg har ikke ledd så mye på så lenge jeg kan huske. Jeg fikk krampe i nakken og vondt i magen, sier Knut.

Han blir imponert over hvor fort jeg skifter

for livet

håp om at noen skal skjønne hva vi er.

– Høner, foreslår Sigrid Guldborg (40).

Nesten riktig, men det er ikke før noen roper egg at vi er fritt vilt som skal fanges.

– Hjelp!

Vi roper i barnlig ekstase. Det gjør ingenting om vi driter oss ut. Det er nettopp det dette kurset handler om.

andre synes og mener, sier instruktør Ingunn Andreassen (34).

Hun er kunstnerisk leder i Oslo Improvisasjonsteater og lever av å være skuespiller og å undervise i teater. Ifølge Ingunn er det ingenting som er kjedeligere enn improvisatører som er for flinke.

– For å være en bra improvisatør må man tørre å være dårlig og ikke tenke på hva andre synes. Alle skuespillere har frykt, selv om de ikke prater så mye om det, men gutter hopper lettere ut i det. Jenter trenger mer tid til å bli trygge. Flink pike-syndromet er utrolig ødeleggende, sier instruktøren.

Bryter grenser

Siden det er eksamenstider er det få unge jenter med på dette kurset, men det er stadig flere som prøver seg. Kristin Sørnes (29) har blitt med for å bryte barrierer.

– Jeg har alltid hatet intenst å drive med teater. Hvis noe er utfordrende, må jeg gjennom det. Jeg er opptatt av selvutvikling og å bryte grenser, forteller hun.

Kristin kaster seg ut i leken. Vi leker muse-sisten og cowboy og indianer.

Jeg har ikke ledd så mye på så lenge jeg kan huske. Jeg fikk krampe i nakken og vondt i magen.

Knut Ellevåg (29)

Ikke vær flink pike

Improteater har blitt en trend blant jenter i begynnelsen av 20-årene, ifølge teatergruppen Oslo Improvisasjonsteater. Det er de som holder helgekurset for nybegynnere

En helt naturlig scene: Irene og Knut plukker en blomst i skogen med det store monstret.

personlighet, og jeg lar meg fengsle av hvor godt han lever seg inn i sine roller. I løpet av kurset rekker vi også å kverke et

monster sammen når vi ligger sprellende på gulvet. Til tross for at vi knapt kjenner hverandre, har ikke en gang mine beste venner sett meg så hemningsløs.

Hva er det som skjer? Hvordan kan man åpne seg så mye overfor så ukjente mennesker?

– Jeg lurer faktisk på om vi ikke hadde klart å slå oss løs på samme måten, hvis vi hadde hatt vennene våre

Kristin slås i slow motion med Atle Strande.

Her er det bare å kaste seg utpå! Irene spiller helt henført i Atle. Eivind og Kristin sitter imponert og ser på.

på kurset. Når man kommer hit, skulle man kanskje ønske at man kjente de andre fra før. Etter hvert føles det likevel godt at vi stiller med blanke ark, sier Hege Dragestad (37).

Elisabeth Fjelleng Svendsen (30) og jeg havner på en øde øy. Vi trekker lapper med tilfeldige setninger som skal flettes inn i skuespillet oss i mellom. Sammen lager vi en historie om at jeg blir forelsket i en noe unnavikende Elisabeth. De andre kursdeltakerne brøler ut i latter når jeg leser lappen som gjør historien veldig tydelig.

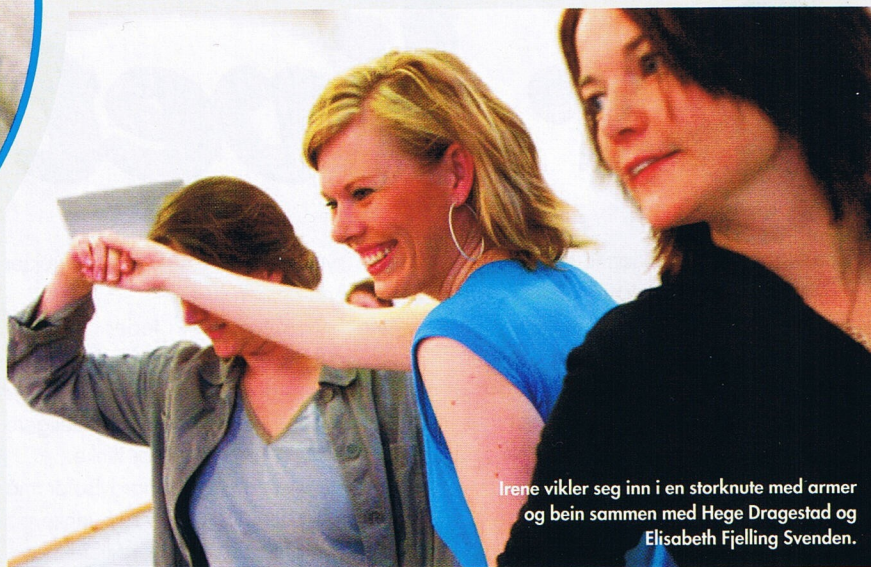
– Det er så vakkert å være forelsket, utbryter jeg.

Det er lappene som avgjør hvilken vending historien tar og hva jeg skal si. Elisabeth blir tilsynelatende vettskremt og hopper bakover, men i virkeligheten er hun fornøyd med kurset.

– Jeg fikk dette i 30 års gave, så det er ikke helt frivillig, men dette er over all forventning. Jeg visste jo ikke hva jeg gikk til, sier hun.

Tør å drite deg ut

Improvisasjon egner seg ikke bare for skuespillerspirer. Mange prøver det nettopp fordi de er redde for å stå på scenen. Guro Øistensen (25) tar oppdrag for Oslo

Irene vikler seg inn i en storknute med armer og bein sammen med Hege Dragestad og Elisabeth Fjelleng Svenden.

Nei, dette er ikke i en dyrehage, men det er vel tydelig hva som etterlignes?

Improvisasjonsteater og jobber som frilansskuespiller. Hun tror jenter flest ville ha godt av å drive med improvisasjonsteater.

– Det interessante med improvisasjon er at man må kaste seg ut i det og tørre å drite seg ut. Det har gjerne jenter litt problemer med. Derfor har de godt av å lære seg det, mener hun.

Hun forteller at det er mange i gruppa som ikke er redde i det hele tatt, men selv er hun redd av og til.

– Jeg tror det er bra at jeg er litt redd, for da blir det ikke for slapt, sier hun.

Det er ingen som kan beskyldes oss for å være slappe. Vi kryper rundt på gulvene og later som vi flykter fra vampyrer på kirkegården. Jeg holder til og med foredrag om min sønns

Knut Skaarberg, styreleder for Oslo Improvisasjonsteater.

Ingunn Andreassen, instruktør på kurset og kunstnerisk leder i Oslo Improvisasjonsteater.

rømmer jeg, sier Rikke.

Jeg har slett ingen tendens til å rømme. Tvert i mot er jeg overrasket over hvor godt jeg liker

– Dere får ikke lov til å tenke at dere skal være flinke. Tenk at dere skal være dårlige – at dere skal suge.

Instruktør Ingunn Andreassen

Improskuespiller Rikke Christine Kikut.

Improskuespiller Guro Øistensen.

fødsel. Det vil si: Jeg har ikke barn i virkeligheten, men improteater handler ikke om virkelighet. Det handler om fantasi. De andre deltakerne dramatiserer stillbilder fra en fødsel, mens jeg viser bilder fra fødestua.

– Improvisasjon er veldig utfordrende. Du kan ikke gjemme deg bak noe. Du har verken manus eller instruktør. Du står bare der og må være deg selv og stole på deg selv og motspillerne dine, sier Rikke Christine Kikut (26).

Hun er aktiv i Oslo Improvisasjonsteater. I tillegg er hun frilansskuespiller og instruktør på andre kurs.

– Jeg begynte med dette fordi jeg hadde en del improvisasjon på teaterskolen og fikk lyst til å drive med det, forteller hun.

Hun mener improvisasjon har lært henne mye om hennes negative og positive sider. På denne måten får hun muligheten til å gjøre noe med sine dårlige sider.

– Dette er veldig selvutviklende. Jeg har for eksempel oppdaget at jeg har leitt for å rømme når jeg kommer i vanskelige situasjoner. På scenen later jeg gjerne som jeg dør, eller så

utfordringene jeg får på kurset. Det hadde helt sikkert vært annerledes hvis jeg hadde et stort publikum, og det hjelper at alle på kurset driter seg like mye ut. Det er fantastisk å føle at det å gjøre dumme ting, blir noe positivt. Det er godt å få andre til å le, og enda bedre å le sammen med noen. Selv om jeg er tøffere enn

jeg trodde, har jeg ikke blitt en proff improvisatør. Et helgekurs er allfor lite, hvis du ønsker å lære dette som scenekunst. Dette er en smakebit på hva improteater er og en liten utfordring for selvtilliten.

– Det er det mange som ikke forstår at man tør å drite seg ut så mye. De beundrer det. Når du først står der, kan du ikke trekke deg unna. Jeg er ofte kjempenervøs, men du må bare kaste deg ut i det. Da handler det ikke om å tørre eller ikke tørre, sier Rikke. •

HVA ER IMPROVISASJONSTEATER?

– Det er mange retninger innen dette området, men fellesnevneren er improvisert teater – teater uten manus eller faste replikker, forteller Knut Skaarberg, styreleder for Oslo Improvisasjonsteater.

Folk flest forbinder dette med teatersport, men teatersport dreier seg mer om konkurranse enn annen improvisasjon. Ifølge Skaarberg har improvisasjonsteater eksistert i Norge siden rundt 1990, men de siste par årene har interessen økt veldig.

– Det har vært mest improvisert teater i Oslo og Trondheim, men nå har det blitt populært i hele landet. Det har helt klart blitt en trend, sier han.

Publikumstilstrømningen har økt, og teatergruppen spiller på større scener enn før. I tillegg er det flere som vil gå på kurs.

– Dette er det nye kule som alle kommer til å digge når stand up blir ut. Allerede nå begynner stand up å få et harrystempel i mange miljøer.